

б) право на отримання певної частки прибутку господарської організації;

в) право на отримання активів в разі ліквідації господарської організації, а також інші права, передбачені законом чи установчими документами.

Для вирішення вказаних проблем, виходячи з ознак корпоративних прав, ми пропонуємо наступне їх визначення: корпоративні права – це встановлені законодавством та установчими документами елементи господарсько-правового статусу особи-учасника господарського товариства, які надають їй певні права на реалізацію волі учасників щодо управління та регулювання діяльності організації.

Література

1. Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств: Декрет Кабінету Міністрів України від 31 груд. 1992 р. № 24-9. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/24-92>.

2. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 верес. 2008 р. № 514-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.

3. Гайворонський В.М., Жушман В.П. Господарське право України. Харків: Право, 2005. URL: <http://pravoznavec.com.ua/books/312/23992/14/>.

УДК 346.3:656.073.28(043.2)

Чернявська Р.І., студентка,
Юридичний факультет,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Поліщук І.В., старший викладач

ДОГОВІР ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖУ ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ

Договір перевезення вантажу є різновидом договірних зобов'язань, що виникають у зв'язку з перевезенням (поряд з договорами перевезення пасажирів, пошти тощо). Правова сутність цього договору полягає у тому, що, по-перше, він опосередковує відносини суб'єктів господарювання з надання одного з видів транспортних послуг – перевезення вантажів, що дозволяє віднести його до транспортних договорів; по-друге, він містить зобов'язання сторін, які виникають у зв'язку із здійсненням одного з видів господарської діяльності – переміщенням продукції виробничо-технічного призначення та виробів народного споживання тим чи

іншим видом транспорту, що надає підстави розглядати його як різновид господарських договорів [1, с. 11-12].

Слід звернути увагу на такі правові ознаки договору перевезення вантажу: це багатосторонній господарський договір, сторонами якого є вантажовідправник, перевізник і вантажоодержувач; договір визначає майново-господарські зобов'язання, що виникають при здійсненні одного з видів господарської діяльності – перевезенні вантажів; оплатність договору пояснюється тим, що цей вид транспортної послуги надається за винагороду, тобто плату за перевезення вантажів; за способом укладення вказаний договір є реальним, тому що момент його укладення збігається з моментом прийняття вантажу до перевезення; це строковий господарський договір, оскільки пов'язаний з виконанням зобов'язань його сторін у встановлений законодавством чи договором строк [1, с. 12].

Господарським кодексом України передбачено укладення договору перевезення вантажу в письмовій формі. Процес укладення цього договору супроводжує встановлений законодавством порядок документального оформлення перевезення вантажу. Даний порядок має певні особливості на кожному виді транспорту, застосовується щодо всіх стадій процесу перевезення вантажу і передбачає оформлення відповідних транспортних документів. Істотними умовами договору перевезення вантажу, як і будь-якого іншого виду господарського договору, є його предмет, ціна та строк [2, ст. 307].

Серед різноманіття транспортних документів, які характеризують спосіб перевезення вантажу та вказують на застосування щодо перевезення того чи іншого виду транспорту, можна визначити дві групи таких документів: документи, які підтверджують укладення договорів перевезення вантажів і супроводжують вантаж на всьому шляху слідування; транспортні документи, що оформлюються на підставі перевізних документів щодо вантажу.

Транспортні документи, що підтверджують укладення договорів перевезення вантажів, прийнято називати перевізними документами. Так, наприклад, під час перевезення вантажів повітряним транспортом видається авіавантажна накладна (у тому числі у вигляді електронного документа). Вона складається вантажовідправником у формі, кількості примірників, та способом, установленими перевізником. Авіавантажна накладна підтверджує існування договору перевезення вантажу між перевізником і вантажовідправником, які зазначені в цьому документі, і прийняття

вантажу до перевезення на умовах, визначених у цьому документі [4].

У ч. 3 ст. 307 Господарського кодексу України зазначається, що вантажовідправник і перевізник у разі необхідності здійснення систематичних впродовж певного строку перевезень вантажів можуть укласти довгостроковий договір, за яким перевізник зобов'язується у встановлені строки приймати, а вантажовідправник – подавати до перевезення вантажі у погодженому сторонами обсязі. Метою укладення довгострокових договорів перевезення є визначення можливого обсягу вантажних перевезень та сумісних дій учасників процесу перевезення щодо їх виконання протягом певного періоду [2].

Предметом довгострокового договору є зобов'язання перевізника в установлений строк приймати, а вантажовідправника – подавати до перевезення вантажі у погодженому сторонами обсязі. Для довгострокового договору характерним є те, що він вступає в силу з моменту підписання, тобто є консенсуальним договором, і на момент укладення регулює відносини майбутнього вантажовідправника з перевізником. Довгостроковий договір є організаційно-господарським договором, який характеризується певними ознаками. По-перше, довгостроковий договір перевезення вантажу, на відміну від договору перевезення вантажу, який укладається на окрему відправку вантажу, є консенсуальною угодою, для укладення якої достатньо лише згоди сторін, оскільки укладення не супроводжується передачею вантажу однією стороною іншій. По-друге, правові норми, що регулюють укладення довгострокових договорів, мають диспозитивний характер і надають тим самим сторонам можливість укласти їх за своїм волевиявленням. По-третє, правове значення довгострокового договору полягає у тому, що він є підставою для укладення так званого основного договору перевезення вантажу. Але, у будь-якому разі, перевага на боці останнього, оскільки довгостроковий договір не породжує прав та обов'язків сторін щодо перевезення певної партії вантажу [3, с. 742-743].

Отже, договір перевезення вантажу – це один із різновидів господарських договорів, який встановлює зобов'язання його сторін щодо перевезення вантажів тим чи іншим видом транспорту, і регулюється як нормами господарського законодавства, так і спеціальними нормами правил, статутів та інших нормативно-правових актів у кожній галузі транспортних перевезень окремо.

Література

1. Безлюдько І.О. Договір перевезення вантажу повітряним транспортом за цивільним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2017. 23 с.
2. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 06.10.2019).
3. Клепікова О.В. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 975 с.
4. Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів: наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 14 бер. 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0705-06> (дата звернення: 06.10.2019).

УДК 347.44(043.2)

Шестерняк В.В., студентка магістратури,
Юридичний факультет,
Тернопільський національний економічний
університет, м. Тернопіль
Науковий керівник: Коруц У.З., к.ю.н., доцент

ДО ПИТАННЯ ПРО ПІДСТАВИ ВИЗНАННЯ СУДОМ НЕДІЙСНИМ РІШЕННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ АКЦІОНЕРІВ

У Законі України «Про акціонерні товариства» корпоративні права визначені як - сукупність майнових і немайнових прав акціонера - власника акцій товариства, які впливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами. При порушенні корпоративних права, акціонер, права якого порушили, може звертатися до суду.

Як свідчить аналіз практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду, спори про визнання недійсними рішень загальних зборів юридичних осіб є найпоширенішими, так як становлять майже половину від усіх корпоративних спорів. Вважаємо, що при винесенні рішень суди мають враховувати, що для визнання недійсним рішення загальних зборів товариства необхідно встановити факт порушення цим рішенням прав та законних інтересів учасника (акціонера) товариства. Якщо за результатами розгляду справи факт такого порушення не